

PROGRAM WYCHOWAWCZO -PROFILAKTYCZNY SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 2 W TARNOWIE PODGÓRNYM

w roku szkolnym 2017/2018

I. Wprowadzenie

Tworzymy szkołę, w której każdy członek społeczności jest jednakowo ważny, a jego godność nietykalna. Oddziaływanie wychowawców naszej Szkoły chcemy oprzeć na uniwersalnych zasadach humanizmu, tolerancji, poszanowaniu godności człowieka i głoszonych przez niego poglądów. Wszyscy staramy się, aby w szkole panowała atmosfera życzliwości, uprzejmości, zrozumienia i rzetelnej pracy. Wychowanie opieramy na personalizmie, który obejmuje całego człowieka, jego sferę fizyczną, intelektualną, duchową i emocjonalną. Nauczyciele i wszyscy pracownicy szkoły pomagają uczniom w harmonijnym rozwoju, tak aby stawali się oni samodzielni w działaniu i myśleniu, odpowiedzialni za siebie i swój rozwój, wrażliwi na prawdę, dobro i piękno oraz otwarci w kontaktach z drugim człowiekiem.

II. Cele programu wychowawczo - profilaktycznego

1. Przygotowanie dzieci i młodzieży do życia wśród innych ludzi.
2. Kształtowanie pozytywnych postaw i zachowań prospołecznych oraz proekologicznych.
3. Kształtowanie postaw prozdrowotnych.
4. Ograniczanie zachowań dysfunkcyjnych uczniów poprzez podjęcie systemowych działań profilaktycznych oraz udzielanie profesjonalnej pomocy psychologicznej i pedagogicznej uczniom przejawiającym niewłaściwe zachowania.

Szkolny program wychowawczo - profilaktyczny łączy działania wychowawcze i profilaktyczne.

Mamy trzy poziomy działań:

PROFILAKTYKA PIERWSZORZĘDOWA

Adresowana jest do ogółu dzieci i młodzieży, a jej celem jest promocja zdrowego stylu życia, wzmacnianie czynników zewnętrznych i wewnętrznych chroniących przed podejmowaniem zachowań niewłaściwych czy zagrażających. Ma zwiększać odporność uczniów na oddziaływanie niekorzystnych czynników i sytuacji. Profilaktyka pierwszorzędowa to działania nastawione na przekazywanie informacji o konsekwencjach używania środków odurzających i uzależnień behawioralnych oraz na kształtowanie ważnych umiejętności życiowych (radzenia sobie ze stresem, złością, nawiązywania pozytywnych kontaktów interpersonalnych, opierania się presji grupy rówieśniczej w oparciu o znajomość zasad asertywności, budowania pozytywnego poczucia własnej wartości) z naciskiem na zachowania prozdrowotne (zasady zdrowego odżywiania, rozwijanie pasji sportowych, alternatywne sposoby spędzania czasu wolnego), zachęcanie do działań ekologicznych i charytatywnych.

Na profilaktykę pierwszoplanową składają się następujące działania wychowawczo-profilaktyczne szkoły:

1. Stwarzanie przyjaznego klimatu

- dobra komunikacja, osobowe relacje na linii uczeń – uczeń, uczeń - nauczyciel, udzielanie emocjonalnego wsparcia dzieciom i młodzieży szczególnie w trudnych dla nich sytuacjach, dbałość o podnoszenie poczucia własnej wartości ucznia;

- pomoc uczniom klas 0, I i VII w adaptacji do nowego środowiska:

- a) zajęcia integracyjne – „Wsparcie na starcie”;
- b) wsparcie terapeutyczne dla uczniów z problemami w adaptacji;
- c) ścisła współpraca psychologa i pedagoga z wychowawcami nowych zespołów klasowych.

2. Zajęcia warsztatowe i godziny wychowawcze poświęcone tematom:

- a) nauka asertywności;
- b) określanie swoich mocnych stron i praca na zasobach;
- c) umiejętności radzenia ze stresem;
- d) konstruktywne sposoby rozwiązywania konfliktów;
- e) zapoznanie uczniów z zasadami współżycia społecznego, międzynarodowymi i polskimi dokumentami dotyczącymi praw człowieka;
- f) zagrożenia płynące ze stosowania używek i możliwości uzależnień behawioralnych (Internet, gry komputerowe);
- g) zapobieganie nałogom i chorobom:
  - przygotowywanie gazetek profilaktycznych o charakterze ostrzegawczym;
  - gablota informacyjna na temat telefonów i adresów instytucji specjalistycznych wspomagających dziecko i rodzinę;
  - prowadzenie różnych form uświadomienia o zagrożeniach zdrowia i życia, promowanie zdrowego stylu życia (spotkania ze specjalistami, konkursy, Szkolny Dzień Profilaktyki, warsztaty dla uczniów i dla rodziców, projekty o tematyce prozdrowotnej);
  - włączanie uczniów w profilaktyczne programy ogólnokrajowe;
  - zachęcanie uczniów do działań charytatywnych.
- h) nauka tolerancji i poszanowania godności drugiego człowieka;
- i) umiejętność rozpoznania przemocy psychicznej i cyberprzemocy;
- j) umiejętności radzenia sobie z negatywnymi emocjami – trening kontroli emocji;
- k) podkreślanie znaczenia aktywności ruchowej dla zdrowia i dobrego samopoczucia;
- l) kształtowanie nawyków bezpiecznego zachowania się w szkole i poza nią.

3. Pozytywne wzorce zachowań nauczycieli, porozumienie nauczyciel- uczeń, skłanianie do zmiany negatywnych postaw czy zachowań za pomocą dialogu, tworzenie wspólnych strategii pracy z uczniem z problemami emocjonalnymi.

4. Wypracowanie wspólnej polityki szkolnej wobec palenia tytoniu, picia alkoholu i odurzania się środkami psychoaktywnymi, przemocy i agresji w szkole oraz konsekwentne wdrażanie nowych zasad (jasne określenie wymagań wobec zachowania uczniów oraz reakcji szkoły na nieprawidłowe zachowania, informowanie o tym uczniów i nauczycieli).

5. Budowanie dobrej współpracy z rodzicami i pozyskiwanie ich jako sojuszników i partnerów działań wychowawczych oraz profilaktycznych prowadzonych przez nauczycieli, prowadzenie spotkań psychoedukacyjnych dla rodziców, informowanie ich o współczesnych zagrożeniach wśród dzieci i młodzieży, prowadzenie warsztatów w ramach Szkoły dla Rodziców (wzmacnianie kompetencji wychowawczych).

6. Ewaluacja działań podjętych w ramach współpracy z rodzicami, wyciągnięcie wniosków do dalszej współpracy.

7. Pomoc uczniom mającym trudności w nauce i/lub w relacjach społecznych:

- tworzenie zespołów wychowawczych mających na celu rozpoznanie indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia;
- w odpowiedzi na potrzeby ucznia zapewnienie różnych form terapii:
  - a) zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze;
  - b) zajęcia korekcyjno-kompensacyjne;
  - c) zajęcia logopedyczne;
  - d) zajęcia socjoterapeutyczne dla młodzieży zagrożonej niedostosowaniem społecznym;
  - e) pomoc koleżeńska;
  - f) porady i konsultacje;
  - g) wsparcie terapeutyczne dla uczniów w sytuacji kryzysowej.

8. Rozpoznawanie uczniów z grup ryzyka i kierowanie ich do psychologa, pedagoga szkolnego celem przeprowadzenia wstępnej diagnozy.

9. Kierowanie uczniów zagrożonych do poradni psychologiczno-pedagogicznej lub innej instytucji udzielającej specjalistycznej pomocy.

10. Udostępnianie uczniom i rodzicom informacji o specjalistycznej pomocy poza szkołą.

11. Szkolenie kadry pedagogicznej w zakresie profilaktyki zagrożeń oraz umiejętności wychowawczych.

12. Opracowanie i realizowanie programów profilaktycznych na terenie szkoły z uwzględnieniem potrzeb uczniów.

Programy profilaktyczne obejmują:

- programy informacyjno-edukacyjne, mające na celu przekazywanie informacji o zagrożeniach i mechanizmach powstawania uzależnień, a także dążące do rozwijania ważnych umiejętności życiowych i społecznych dzieci i młodzieży;
- programy alternatywne, umożliwiające dzieciom i młodzieży zaspakajanie potrzeby aktywności i osiągnięć poprzez angażowanie się w pozytywną działalność (sport, turystyka, teatr, sztuka, praca charytatywna, ekologia);

13. Organizacja otoczenia ucznia sprzyjającego jego harmonijnemu rozwojowi:

- zagospodarowanie terenów wokół szkoły - dbałość o estetykę klasy, szkoły i wokół niej;
- wzmożone dyżury podczas przerw;
- kształtowanie postawy poszanowania cudzej własności, mienia społecznego szkoły jako wspólnego dobra;
- dobra organizacja dojazdów do szkoły;
- świetlica dla dzieci dojeżdżających;
- organizowanie kół zainteresowań oraz zajęć sportowych w godzinach popołudniowych.

14. Kształtowanie świadomości społecznej:

- poznanie i akceptowanie własnego środowiska;
- zainteresowanie historią i tradycją regionu;
- rozwijanie postaw ekologicznych;
- przygotowanie do uczestnictwa w życiu społecznym - wybory samorządowe;
- umacnianie poczucia tożsamości narodowej, przynależności do społeczności szkolnej, lokalnej i regionalnej, świadomości swoich praw i obowiązków;
- zainteresowanie problemami społecznymi i politycznymi poprzez wychowanie patriotyczne;

- przygotowanie do odbioru dóbr kultury i sztuki, szanowanie dorobku narodowego przy jednoczesnym otwarciu się na wartości europejskie, zapoznavanie uczniów z kulturą i tradycją innych krajów;
- rozwijanie umiejętności odpowiedzialnego pełnienia określonych ról życiowych;

15. Kształtowanie własnej osobowości:

- kultura słowa;
- szacunek wobec dorosłych i kolegów;
- kształtowanie pozytywnego myślenia o sobie i swoich możliwościach - udział w zajęciach i konkursach odpowiadających własnym zainteresowaniom;
- rozwój duchowy i wdrażanie poczucia odpowiedzialności za własne postępowanie - rekolekcje, religia, przygotowanie do życia w rodzinie.

16. Przygotowanie do świadomego wyboru szkoły i zawodu

- narady klasowe;
- warsztaty zawodoznawcze;
- Forum Otwartej Szkoły;
- konsultacje indywidualne;
- testy badające predyspozycje zawodowe;
- Targi Edukacyjne;
- warsztaty trenerami Fundacji Rozwoju Talentów.

17. Współpraca z rodzicami i instytucjami działającymi na rzecz dobra dziecka i jego rodziny.

- uświadamianie rodzicom zagrożeń w rozwoju młodego pokolenia:
  - a) spotkania z rodzicami poświęcone zagrożeniom, z którymi mogą się spotkać dzieci i młodzież we współczesnym świecie;
  - b) warsztaty dla rodziców z zakresy psychologii rozwojowej – fazy rozwoju charakterystyczne dla danego wieku, podkreślenie ważnej roli bliskich więzi z własnymi dziećmi;
  - c) opracowanie bazy informacji o instytucjach, w których rodzice mogą szukać pomocy;
- współpraca z rodzicami uczniów sprawiających problemy wychowawcze w szkole:
  - a) organizowanie spotkań cyklicznych z rodzicami tych uczniów w celu niwelowania bądź osłabiania negatywnych wpływów ze strony rodziców (porady, konsultacje).
- wspieranie rozwoju uczniów mających trudności w nauce i inne:
  - a) spotkania indywidualne z rodzicami, doradztwo, poradnictwo psychologiczne, kierowanie do specjalistycznych placówek;
  - b) pomoc materialna;
  - c) udzielanie pomocy w kontaktach z placówkami specjalistycznymi uczniom i rodzicom.

PROFILAKTYKA DRUGORZĘDOWA

Adresowana jest do grup podwyższonego ryzyka, a więc do osób, które przeszły już inicjacje i u których występują liczne lub poważne problemy osobiste, rodzinne, szkolne, a działania informacyjne i edukacyjne już nie wystarczają. Celem tej profilaktyki jest umożliwienie młodzieży wycofania się z ryzykownych zachowań. Niezbędna staje się głębsza interwencja, poprzedzona specjalistyczną diagnozą pozwalającą określić stopień zagrożenia oraz charakter i głębokość problemów psychologicznych, rodzinnych czy szkolnych. Formy pomocy ustala się na podstawie wyników diagnozy. Pomoc może być organizowana i realizowana przez psychologa, pedagoga szkolnego lub innego nauczyciela mającego specjalistyczne przygotowanie albo poprzez poradnię psychologiczno-pedagogiczną.

Algorytm postępowania w sytuacji ujawnienia, że uczeń, który nie ukończył 18 lat, używa alkoholu lub innych środków w celu wprowadzenia się w stan odurzenia, uprawia nierząd, bądź przejawia inne zachowania świadczące o demoralizacji.

Nauczyciel powinien podjąć następujące kroki:

1. Przekazać uzyskaną informację wychowawcy klasy.
2. Wychowawca informuje o fakcie pedagoga szkolnego i dyrektora szkoły.
3. Wychowawca wzywa do szkoły rodziców ucznia i przekazuje im uzyskaną informację. Przeprowadza rozmowę z rodzicami oraz z uczniem, w ich obecności. W przypadku potwierdzenia informacji, zobowiązuje ucznia do zaniechania negatywnego postępowania, rodziców zaś bezwzględnie do szczególnego nadzoru nad dzieckiem. Stosuje się szkolną metodę interwencji wobec uczniów zagrożonych demoralizacją. W toku interwencji profilaktycznej może zaproponować rodzicom skierowanie dziecka do specjalistycznej placówki i udział dziecka w programie terapeutycznym.
4. Jeżeli rodzice odmawiają współpracy lub nie stawiają się do szkoły, a nadal z wiarygodnych źródeł napływają informacje o przejawach demoralizacji ich dziecka, szkoła pisemnie powiadamia o zaistniałej sytuacji sąd rodzinny lub policję.
5. Podobnie, szkoła powiadamia sąd lub policję, jeżeli wykorzysta wszystkie dostępne środki oddziaływań wychowawczych, (rozmowa z rodzicami, ostrzeżenie ucznia, spotkania z pedagogiem), a ich zastosowanie nie przynosi oczekiwanych rezultatów. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tych instytucji.
6. W przypadku uzyskania informacji o popełnieniu przez ucznia, który ukończył 17 lat, przestępstwa ściganego z urzędu lub jego udziału w działalności grup przestępczych, zgodnie z art. 304 §2 kodeksu postępowania karnego, szkoła jako instytucja jest obowiązana niezwłocznie zawiadomić o tym prokuratora lub policję.

Algorytm postępowania w przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że na terenie szkoły znajduje się uczeń będący pod wpływem alkoholu lub narkotyków powinien podjąć następujące kroki:

1. Powiadamia o swoich przypuszczeniach wychowawcę klasy.
2. Odizolowuje ucznia od reszty klasy, ale ze względów bezpieczeństwa nie pozostawia go samego; stwarza warunki, w których nie będzie zagrożone jego życie ani zdrowie.
3. Wzywa lekarza w celu stwierdzenia stanu trzeźwości lub odurzenia, ewentualnie udzielenia pomocy medycznej.
4. Zawiadamia o tym fakcie dyrektora szkoły oraz rodziców, których zobowiązuje do niezwłocznego odebrania ucznia ze szkoły. Jeśli sytuacja miała miejsce pierwszy raz, a rodzice wykazują chęć współpracy stosuje się szkolną metodę interwencji wobec uczniów sięgających po środki psychoaktywne. Gdy rodzice odmówią odebrania dziecka, o pozostaniu ucznia w szkole, czy przewiezieniu do placówki służby zdrowia, albo przekazaniu go do dyspozycji funkcjonariuszom policji- decyduje lekarz, po ustaleniu aktualnego stanu zdrowia ucznia i w porozumieniu z dyrektorem szkoły.
5. Szkoła zawiadamia najbliższą jednostkę policji, gdy rodzice ucznia będącego pod wpływem alkoholu- odmawiają przyścia do szkoły, a jest on agresywny, bądź swoim zachowaniem daje powód do zgorzenia albo zagraża życiu lub zdrowiu innych osób. W przypadku stwierdzenia stanu nietrzeźwości, policja ma możliwość przewiezienia ucznia do izby wytrzeźwień, albo do policyjnych pomieszczeń dla osób zatrzymanych- na czas niezbędny do wytrzeźwienia (maksymalnie do 24 godzin). O fakcie umieszczenia zawiadamia się rodziców oraz sąd rodzinny.
6. Jeżeli powtarzają się przypadki, w których uczeń znajduje się pod wpływem alkoholu lub narkotyków na terenie szkoły, to szkoła ma obowiązek powiadomienia o tym policji lub sądu rodzinnego.

7. Spożywanie alkoholu na terenie szkoły przez ucznia, który ukończył 17 lat, stanowi wykroczenie z art.431 ust.1 Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Należy o tym fakcie powiadomić policję. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tej instytucji.

Algorytm postępowania w przypadku, gdy nauczyciel znajduje na terenie szkoły substancję przypominającą wyglądem narkotyki:

1. Nauczyciel zachowując środki ostrożności zabezpiecza substancję przed dostępem do niej osób niepowołanych oraz ewentualnym jej zniszczeniem do czasu przyjazdu policji, próbuje (o ile to jest możliwe w zakresie działań pedagogicznych) ustalić, do kogo znaleziona substancja należy.

2. Powiadamia o zaistniałym zdarzeniu dyrektora szkoły i wzywa policję.

3. Po przyjeździe policji niezwłocznie przekazuje zabezpieczoną substancję i przekazuje informacje dotyczące szczegółów zdarzenia.

Algorytm postępowania w przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że uczeń posiada przy sobie substancję przypominającą narkotyki:

1. Nauczyciel w obecności innej osoby (wychowawca, pedagog, dyrektor) ma prawo żądać, aby uczeń przekazał mu tę substancję, pokazał zawartość torby szkolnej oraz kieszeni (we własnej odzieży), ewentualnie innych przedmiotów budzących podejrzenie co do ich związku z poszukiwaną substancją. Nauczyciel nie ma prawa samodzielnie wykonać czynności przeszukania odzieży ani teczki ucznia - jest to czynność zastrzeżona wyłącznie dla policji.

- o swoich spostrzeżeniach powiadamia dyrektora szkoły oraz rodziców ucznia i wzywa ich do natychmiastowego stawiennictwa.

2. W przypadku, gdy uczeń, mimo wezwania, odmawia przekazania nauczycielowi substancji i pokazania zawartości teczki, szkoła wzywa policję, która przeszukuje odzież i przedmioty należące do ucznia oraz zabezpiecza znalezioną substancję i zabiera do ekspertyzy.

3. Jeżeli uczeń wyda substancję dobrowolnie, nauczyciel, po odpowiednim zabezpieczeniu, zobowiązany jest bezzwłocznie przekazać ją do jednostki policji. Wcześniej próbuje ustalić, w jaki sposób i od kogo, uczeń nabył substancję. Całe zdarzenie nauczyciel dokumentuje, sporządzając możliwie dokładną notatkę z ustaleń wraz ze swoimi spostrzeżeniami.

4. Wobec ucznia znajdującego się w takiej sytuacji po raz pierwszy i przy chęci do współpracy rodziców stosuje się szkolną metodę interwencji wobec ucznia posiadającego lub udzielającego nielegalnych środków odurzających.

Zgodnie z przepisami ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii - w Polsce karalne jest:

- posiadanie każdej ilości środków odurzających lub substancji psychotropowych;
- wprowadzanie do obrotu środków odurzających;
- udzielanie innej osobie, ułatwianie lub umożliwianie ich użycia oraz nakłanianie do użycia;
- wytwarzanie i przetwarzanie środków odurzających.

Każde z wymienionych zachowań jest czynem karnym w rozumieniu przepisów ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich, jeśli sprawcą jest uczeń, który ukończył 13 lat, a nie ukończył 17 lat.

Z przestępstwem mamy do czynienia jeżeli któryś z wymienionych czynów popełni uczeń, po ukończeniu 17 lat. W takiej sytuacji mają zastosowanie przepisy ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks postępowania karnego.

Jeżeli przestępstwo ma miejsce na terenie szkoły, należy wezwać policję.

W każdym wypadku popełnienia czynu karalnego przez ucznia, który nie ukończył 17 lat należy zawiadomić policję lub sąd rodzinny, a w przypadku popełnienia przestępstwa przez ucznia, który ukończył 17 rok życia prokuratora lub policję(art.4 Ust. i art.304 Kpk).

SZKOLNA METODA INTERWENCJI WOBEC UCZNIÓW ZAGROŻONYCH DEMORALIZACJĄ LUB SIĘGAJĄCYCH PO ŚRODKI PSYCHOAKTYWNE.

Cele interwencji:

- Danie szansy uczniom, którzy zabronionego czynu dopuścili się po raz pierwszy.
- Zapobieganie rozpowszechnianiu się problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych przez młodzież szkolną.
- Zapobieganie procesowi przechodzenia od fazy okazjonalnego używania tych substancji do fazy nadużywania i uzależnienia.
- Zapobieganie handlu narkotykami na terenie szkoły.

Postępowanie wobec ucznia zagrożonego demoralizacją:

Diagnoza:

- 1.Zorientowanie się w sytuacji ucznia.
- 2.Ocena skali problemów związanych z jego zachowaniem.

Porada:

- 1.Jasne i konkretne określenie problemu.
- 2.Wyrazenie troski i zaniepokojenia o ucznia.
- 3.Przekazanie uczniowi spostrzeżeń na temat jego zachowania, wpływu tego zachowania na funkcjonowanie w szkole, w domu, jego zdrowie.
- 4.Przekazanie rzeczowych informacji na temat zagrożeń dla zdrowia, bezpieczeństwa, konsekwencji prawnych.
- 5.Przekazanie jednoznacznego komunikatu o zaprzestaniu negatywnego postępowania.
- 6.Poinformowanie ucznia o konieczności nawiązania kontaktu z rodzicami.

Motywowanie do zmiany zachowania:

Podpisanie przez ucznia kontraktu, opracowanego przez rodziców i osobę prowadzącą interwencję. Kontrakt zawiera:

- 1.Ustalenia dotyczące zasad zachowania ucznia w szkole i w domu.
- 2.Konsekwencje ponoszone przez ucznia w przypadku nieprzestrzegania tych zasad.
- 3.Zobowiązanie ucznia do powstrzymywania się od negatywnych zachowań i przestrzegania ustalonych zasad.
- 4.Ustalenia dotyczące konsultacji w poradni.
- 5.Zgodę na poniesienie konsekwencji w przypadku złamania warunków umowy.
6. Określenie zasad odzyskiwania utraconych przywilejów.

Wspieranie zmian w zachowaniu ucznia:

- 1.Observacja ucznia w szkole i w domu.
- 2.Wymiana informacji pomiędzy nauczycielem a rodzicami.
- 3.Nagradzanie korzystnych zmian w zachowaniu (odzyskiwanie przywilejów).

Postępowanie wobec ucznia będącego pod wpływem środków odurzających:

Diagnoza:

Zorientowanie się w sytuacji ucznia.

2. Ocena skali problemów związanych z używaniem przez niego substancji psychoaktywnych.

Porada:

1. Jasne i konkretne określenie problemu.

2. Wyrażenie troski i zaniepokojenia o ucznia.

3. Przekazanie uczniowi spostrzeżeń na temat zmian, jakie zaszły w jego funkcjonowaniu na skutek używania substancji psychoaktywnych.

4. Przekazanie rzeczowych informacji na temat zagrożeń dla zdrowia i bezpieczeństwa

5. Przekazanie jednoznacznego komunikatu o zakazie używania substancji psychoaktywnych i konsekwencjach nieprzestrzegania tego zakazu.

6. Poinformowanie ucznia o konieczności nawiązania kontaktu z rodzicami.

Motywowanie do zmiany zachowania:

1. Podpisanie przez ucznia kontraktu, opracowanego przez rodziców i osobę prowadzącą interwencję. Kontrakt zawiera:

- ustalenia dotyczące zasad zachowania ucznia w szkole i w domu
- konsekwencje ponoszone przez ucznia w przypadku nieprzestrzegania tych zasad
- zobowiązanie ucznia do powstrzymywania się od używania substancji psychoaktywnych i przestrzegania ustalonych zasad
- ustalenia dotyczące podjęcia kontaktu w poradni lub ośrodku terapeutycznym
- zgodę na poniesienie konsekwencji w przypadku złamania warunków umowy
- określenie zasad odzyskiwania przywilejów

Wspieranie zmian w zachowaniu ucznia:

1. Obserwacja ucznia w szkole i w domu

2. Wymiana informacji pomiędzy nauczycielem a rodzicami

3. Nagradzanie korzystnych zmian w zachowaniu (odzyskiwanie przywilejów)

Postępowanie wobec ucznia posiadającego lub udzielającego nielegalnych środków odurzających:

Diagnoza:

1. Zorientowanie się w sytuacji ucznia

2. Ocena skali problemów związanych z dotychczasowymi konfliktami z prawem

Porada:

1. Jasne i konkretne określenie faktu łamania prawa

2. Przekazanie jednoznacznego komunikatu o zakazie posiadania, udzielania i używania substancji nielegalnych psychoaktywnych

3. Przekazanie rzeczowych informacji na temat konsekwencji prawnych wynikających z popełnionego przestępstwa

4. Wyrażenie troski i zaniepokojenia o ucznia

5. Poinformowanie ucznia o konieczności nawiązania kontaktu z rodzicami i policją.

Kontrakt na utrzymanie praw ucznia (do czasu prawomocnego wyroku i później jeśli w zawieszeniu):

Podpisanie przez ucznia kontraktu, opracowanego przez rodziców i osobę prowadzącą interwencję. Kontrakt zawiera:

- ustalenia dotyczące zasad zachowania ucznia w szkole i w domu
- konsekwencje ponoszone przez ucznia w przypadku nieprzestrzegania tych zasad

- zobowiązanie ucznia do powstrzymywania się od używania substancji psychoaktywnych i przestrzegania ustalonych zasad
- ustalenia dotyczące podjęcia kontaktu w poradni lub ośrodku terapeutycznym
- zgodę na poniesienie konsekwencji w przypadku złamania warunków umowy

Algorytm postępowania dyrektora w przypadku gdy Policja dokonuje zatrzymania nieletniego sprawcy czynu karalnego przebywającego na zajęciach w szkole.

1. Funkcjonariusz Policji przedstawia dyrektorowi powód przybycia i okazuje się legitymacją służbową.
2. Dyrektor zapisuje dane osobowe i numer legitymacji służbowej policjanta celem sporządzenia własnej dokumentacji.
3. Policjant informuje dyrektora o przyczynie zatrzymania ucznia.
4. Pedagog szkolny sprowadza nieletniego do gabinetu dyrektora, gdzie policjant informuje wymienionego o przyczynach przybycia i czynnościach, jakie zostaną wykonane w związku ze sprawą (przesłuchanie, okazanie).
5. Policja informuje rodziców nieletniego o wykonywanych czynnościach i zobowiązuje ich do przybycia do szkoły, komendy lub komisariatu Policji, celem uczestniczenia w czynnościach.
6. Dyrektor szkoły informuje telefonicznie rodziców o podjętych działaniach względem ich dziecka przez Policję. W przypadku braku kontaktu telefonicznego sporządza pisemną informację i przesyła do miejsca ich zamieszkania.
7. W przypadku niemożności uczestnictwa rodziców w przesłuchaniu nieletniego, dyrektor wyznacza nauczyciela, pedagoga szkolnego do uczestnictwa w czynnościach, które są przeprowadzone w szkole lub w jednostce Policji.
8. Po wykonaniu czynności policjant za pisemnym potwierdzeniem odbioru przekazuje nieletniego rodzicom lub opiekunowi prawnemu. W przypadku, gdy czynności wykonywane są w obecności pedagoga szkolnego, po ich zakończeniu Policja odwozi ich do szkoły lub miejsca zamieszkania.
9. W przypadku zaistnienia przesłanek do zatrzymania nieletniego w Policyjnej Izbie Dziecka policjant informuje o tym rodziców, pedagoga szkolnego.

Algorytm postępowania nauczyciela w przypadku gdy, uczeń pali papierosy:

1. Zwrócenie uwagi uczniowi, wpisanie ujemnych punktów przewidzianych regulaminem szkoły. Przekazanie informacji na ten temat wychowawcy.
2. Wychowawca przekazuje rodzicom informację na temat palenia ucznia.
3. Jeżeli sytuacja się powtarza- oprócz ujemnych punktów przyznawanych za każdorazowe palenie odbywa się rozmowa dyscyplinująca ucznia w obecności rodziców i dyrektora.

Algorytm postępowania nauczyciela w przypadku wagarowania, dużej ilości godzin nieusprawiedliwionych:

1. Wychowawca wzywa do szkoły rodziców ucznia i przekazuje im informacje na temat nieobecności. Przeprowadza rozmowę z rodzicami oraz uczniem, w ich obecności. Zobowiązuje ucznia do systematycznego uczęszczania do szkoły, rodziców zaś do bezwzględnej nadzoru nad dzieckiem.
2. Jeśli sytuacja nadal się powtarza rozmowa z uczniem zostaje przeprowadzona przez dyrektora w obecności rodziców i wychowawcy. Dyrektor informuje o konsekwencjach w przypadku braku poprawy. Zobowiązuje ucznia do systematycznego uczęszczania do szkoły,

rodziców zaś do bezwzględnego nadzoru nad dzieckiem. Wspólnie ustalają sposób interwencji.

3. Jeżeli rodzice nie stawiają się do szkoły, a dziecko nadal opuszcza zajęcia szkoła może wysłać trzy wezwania. W przypadku braku odpowiedzi zgłasza sprawę nieuczęszczania ucznia na zajęcia i braku współpracy ze strony rodziców do Wójta Gminy.

Ten podejmuje dalsze kroki.

SZKOLNE METODY INTERWENCJI WOBEC UCZNIÓW WAGARUJĄCYCH I Z DUŻĄ LICZBĄ NIEUSPRAWIEDLIWIONYCH GODZIN.

Diagnoza:

1. Zorientowanie się w sytuacji ucznia.

2. Ocena skali problemów związanych z opuszczaniem przez niego zajęć.

Porada:

1. Jasne i konkretne określenie problemu.

2. Wyrażenie troski i zaniepokojenia o ucznia.

3. Przekazanie uczniowi spostrzeżeń na temat jego problemów, które są wynikiem jego częstych nieobecności.

Motywowanie do zmiany zachowania:

Podpisanie przez ucznia kontraktu, opracowanego przez rodziców i osobę prowadzącą interwencję. Kontrakt zawiera:

1. Ustalenia dotyczące zasad zachowania ucznia i jego funkcjonowania w szkole oraz zasad współpracy z rodzicami.

2. Konsekwencje ponoszone przez ucznia w przypadku nieprzestrzegania ustalonych zasad

3. Zgodę na poniesienie konsekwencji w przypadku złamania warunków umowy.

4. Określenie zasad odzyskiwania przywilejów.

Wspieranie zmian w zachowaniu ucznia:

1. Obserwacja ucznia w szkole i w domu.

2. Wymiana informacji pomiędzy nauczycielami a rodzicami.

3. Pomoc w nadrobieniu zaległości szkolnych oraz rozwiązywaniu problemów pierwotnych.

PROFILAKTYKA TRZECIORZĘDOWA

Adresowana jest do młodych ludzi z grup wysokiego ryzyka (uzależnionych, z zaburzeniami zachowania, przejawiających zachowania świadczące o demoralizacji), którzy ponoszą już poważne konsekwencje swoich zachowań. Jej celem jest ograniczenie głębokości i czasu trwania zaburzeń, a także zmniejszenie szkód związanych z ryzykownym trybem życia dzieci i młodzieży. Podejmowane działania (odtrucie, leczenie odwykowe, psychoterapia, resocjalizacja) organizowane są już nie przez szkoły czy poradnie, lecz instytucje należące do innych resortów.

W tym zakresie szkoła współpracuje z :

- Ośrodkiem Profilaktyki i Terapii Uzależnień „Monar”;
- Poradnią Zdrowia Psychicznego dla Dzieci i Młodzieży;
- Domem Opiekuńczo – Wychowawczym Sióstr Pasterek w Poznaniu;
- Ośrodkami Socjoterapii;
- Policją;
- Sądem Rodzinnym – IV Wydział Rodzinny i Nieletnich.